

Vliv křesťanského myšlení na lidskost
George Marsden
Poznámky k přednášce

Mnoho badatelů včetně křesťanů se neshoduje v otázce, jaký má význam křesťanský pohled, pokud by křesťanští akademici oslovovali různé posluchače citáty z Písma, aby usadili spory nebo hledali Boží prozřetelnost. Nejprve pár úvodních myšlenek:

1. Křesťanský pohled na akademická témata neovlivní vše, ale některé věci ano.
2. Pokud má mít křesťanství vliv, nemusí to ještě znamenat, že by pohled na věc musel být nutně výlučně křesťanský.
3. Nejsou žádná jasně ohraničená prohlášení těchto perspektiv.

Některé obecné vlivy: Naproti tomu, jak je to s jinými závazky, jakkoliv pronikavými, vliv je na první pohled nepostřehnutelný. To často zahrnuje otázky na pozadí jako je: Co má smysl studovat? Jaké otázky si mám pokládat o subjektu? Tj. jaké jsou mé priority a hodnoty? Nebo jaké současné teorie jsem ochoten přijmout?

Příklady některých jednotlivých vlivů:

Učení o stvoření: Křesťané by měli zpochybnit platnost předpokladu, že naturalistická pravidla, která jsou stanovena pro praktické účely akademické obce, poskytují nejlepší výklad skutečnosti.

Mnoho lidí přemýšlí o těchto vlivech jako o výlučně naturalistických, s ohledem na přínos přírodních věd, kde skutečně mohou mít velkou váhu pokud jde o rozsáhlé spekulace; ale je to v oblasti humanitních a společenských věd, kde mají naturalistické vlivy ještě rozsáhlejší důsledky. I když neuvažujeme theismus, v humanitních a společenských vědách jsou lidé a jejich kultury jen produkty přirozených evolučních procesů.

Určitý typ morálního relativismu se zdá být jedinou důslednou volbou.

Naproti tomu, dokonce i v případech, kde křesťané mezi sebou nesouhlasí s tím, co je dotýčný morální princip, alespoň se shodují na tom, že jsou principy, které jsou nadřazené naší volbě nebo naší skupiny.

Většina těch, kdo popírají relevanci theismu v akademickém tázání, nemá dostatečnou základnu pro absolutní morální výroky, které rádi pronášejí. To může být výchozí bod v dialogu na akademické půdě.

Kulturní relativismus je základ pro rozklad mnoha západních tradic, které jej nemají rády, ale není žádný důsledný způsob, jak mu zabránit v rozpouštění etických tradic, které tyto kultury podírají.

Učení o stvoření má také důležité důsledky na poli poznání. Sr. Plantinga. Křesťané se neshodují na podrobnostech, ale přinejmenším můžeme říct, že s obrazem Stvořitele se množina otázek o poznání, které vyvstanou, dramaticky mění.

Bereme-li učení o stvoření vážně, dává to křesťanům kritické stanovisko v diskusi nad postmoderní epistemologií. Výzva "The Transcendent Self" (transcendentní já)

Křesťané badatelé, alespoň ti s více tradičními teologickými perspektivami by měli být více kritičtí ohledně trendu absolutizace lidskosti. Se Stvořitelem jakožto základním prvkem západního myšlení se stávají lidské možnosti značně nabubřelé.

Křesťanský dvojitý pohled na člověka - jednak jako bytost velkého významu a zároveň jako padlé bytosti, by měl vést ke kritické reflexi – obzvláště silné co se týče umění a literatury, které zdůrazňují lidskou svobodu a kreativitu jakožto suverénní hodnoty.

Augustinovo téma lidského sklonu absolutizace relativního může být též důležitým momentem křesťanského bádání, které podrobuje kritice současné trendy. Např. plodné téma hodiny pro křesťanské badatele od poloviny minulého století je rozlišení různých směrů, které si v dnešní době nárokují naši věrnost.

Křesťané by si také měli být vědomi tendence křesťanství absolutizovat kulturně relativní, často v Kristově jménu.

Z důvodu učení o klamavém lidském srdci bych chtěl zakončit připomenutím pokory pro křesťanské bádání.

Lidé jsou přesvědčeni též charakterem lidí, kteří přednáší, stejně jako dobrými argumenty, které tito lidé uvádí. So we should be models who display the virtues of attractive alternative communities.

Pro další informace viz George Marsdenova kniha, *The Outrageous Idea of Christian Scholarship* (New York: Oxford University Press, 1997).